

Nghiên cứu xây dựng tiêu chuẩn đánh giá trình độ thể lực cho nam sinh viên tự chọn môn Bóng chuyền Trường Đại học An Giang - Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh

Đinh Thị Kim Loan*

**ThS. Bộ môn Giáo dục Thể chất Trường Đại học An Giang
Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh*

Received: 29/11/2022; Accepted: 12/12/2022; Published: 19/12/2022

Abstract: *Testing and evaluating training effectiveness is a key factor to ensure that the training program is in line with development goals and trends. Through the use of routine and reliable sports science research methods, The main purpose of the study is to develop a set of standards to assess physical fitness for male students studying Volleyball Elective System at An Giang University, Vietnam National University, Ho Chi Minh City. The results of the study have important implications for the improvement of the current training program. Research results have selected 05 qualified tests (selection rate >73% at very important level; Reliability and informability obtained $r > 0.8$) in the assessment of male fitness level of non-specialized students Volleyball at An Giang University. The research results also successfully develop evaluation standards from single to integrated, suitable for assessment according to each requirement of the assessor and training objectives.*

Keywords: *Standard; Volleyball; Physical; Male students; An Giang University.*

I. Đặt vấn đề

Đối với bất kể chương trình đào tạo, chất lượng học tập được thể hiện qua kết quả kiểm tra đánh giá cuối môn học luôn được xác định là thước đo cho việc đánh giá hiệu quả của chương trình đào tạo đó. Đối với các môn học vận động như Giáo dục Thể chất (GDTC), hiệu quả được của chương trình được đánh giá đa chiều gồm các yếu tố tổng hợp thu được từ hoạt động đào tạo đã thực hiện, hiệu quả thu được ở nhiều mặt, bao gồm cả thể lực, kỹ năng vận động, năng lực ứng dụng kỹ thuật vào thực tế vận động và thi đấu,... Vì tính chất quan trọng của thể lực, việc xây dựng các tiêu chuẩn đánh giá đảm bảo tính tin cậy và khoa học về thể lực cho các nhóm đối tượng học tập được xác định là yêu cầu luôn luôn cấp thiết, có ý nghĩa quan trọng trong việc đánh giá và hoàn thiện các chương trình đào tạo theo hướng phù hợp với đối tượng thực tế.

Qua thực tế giảng dạy môn Bóng chuyền tại Trường Đại học An Giang thuộc Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh (sau đây gọi tắt là Trường ĐH An Giang), nghiên cứu ghi nhận, việc đánh giá hiệu quả đào tạo vì nhiều lý do khách quan và chủ quan chưa đảm bảo các yếu tố khoa học tin cậy về phương tiện sử dụng đánh giá. Các phương tiện đánh giá chủ yếu dựa trên các nhóm bài tập cũ, các test

chuyên môn được lấy từ nhiều nguồn, khác biệt rất lớn so với đối tượng thực tế là sinh viên (SV) tại Trường ĐH An Giang. Chính vì vậy, việc xây dựng tiêu chuẩn đánh giá trình độ thể lực cho nam SV Hệ Tự chọn môn Bóng chuyền là vấn đề cấp thiết để có thể đánh giá hiệu quả chương trình đào tạo hiện hành. Kết quả của nghiên cứu được xác định có ý nghĩa quan trọng trong việc hoàn thiện chương trình đào tạo hiện hành theo hướng phù hợp với thực tế và nhu cầu xã hội.

2. Nội dung nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu khách thể là 15 nam SV (chiếm 45.5% tổng số) đang học chương trình GDTC Tự chọn 1 không chuyên môn Bóng chuyền Trường ĐH An Giang đã tham gia nghiên cứu theo thông báo từ tác giả đối với các lớp học thuộc loại này (3 lớp, tổng số nam SV=33). Đối tượng tham gia nghiên cứu là ngẫu nhiên và tự nguyện từ tất cả các lớp học trước thời điểm tiến hành nghiên cứu 1 tháng (đầu kỳ 2). Tất cả đối tượng tham gia nghiên cứu đều đảm bảo các yếu tố sức khỏe, tâm sinh lý cơ bản và được yêu cầu tham gia đầy đủ các giờ học, hoàn thiện đủ các số liệu nghiên cứu.

Nghiên cứu này là một dạng nghiên cứu cắt ngang và được thực hiện trong quãng thời gian học kỳ II năm học 2021-2022. Trong đó, thời gian thực

nghiệm kéo dài 12 tuần (từ tháng 3 đến tháng 5). Các quá trình kiểm tra thu thập số liệu được thực hiện đan xen với quá trình tổ chức giờ học Bóng chuyên tự chọn, cụ thể là thời gian hoạt động thể lực của các giờ học. Điều kiện kiểm tra như nhau cho tất cả đối tượng và các lần kiểm tra.

Nghiên cứu sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học TĐTT và GDTC cơ bản và thường quy, cụ thể gồm: Tổng hợp và phân tích tài liệu; Phỏng vấn chuyên môn (30 nhà chuyên môn, huấn luyện viên, giảng viên có trình độ tiến sĩ, thạc sĩ chuyên môn và các nhà quản lý chuyên môn có thâm niên hơn 10 năm); Kiểm tra sự phạm; Toán thống kê.

3. Kết quả và bàn luận

3.1. Lựa chọn test đánh giá thể lực cho nam SV Tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An giang

Nghiên cứu thông qua sử dụng phương pháp tham khảo, phân tích và tổng hợp tài liệu nghiên cứu chuyên môn, đồng thời kết hợp với phương pháp phỏng vấn đã lựa chọn được 05 test đảm bảo các yếu tố khoa học cần thiết (tỉ lệ lựa chọn >73% của 32 chuyên gia ở mức rất quan trọng; Độ tin cậy và tính thông báo thu được từ mỗi tương quan $r > 0.8$ cho cả retest và thứ bậc với xếp hạng thể lực cũ). Các test cụ thể gồm: 1) Bật cao với bảng tại chỗ (cm); 2) Chạy 9-3-6-3-9 (s); 3) Phát bóng cao tay liên tục 30s (lần); 4) Bật cao với bảng có đà bằng 1 chân (cm); 5) Nhảy dây 1 phút 30s (lần).

3.2. Xác định mức phân phối chuẩn

Nghiên cứu sử dụng quy tắc phân loại theo tiêu chuẩn 2 σ và Thang độ C để xây dựng tiêu chuẩn đánh giá thể lực cho nam SV Tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An Giang. Trước khi xây dựng tiêu chuẩn phân loại, nghiên cứu tiến hành xác định mức phân phối chuẩn của nhóm đối tượng nhằm xác định mức độ đại diện của nhóm đối với tổng thể. Kết quả thu được ở bảng 2.1.

Bảng 2.1. Tính phân phối chuẩn của kết quả kiểm tra các test đánh giá thể lực trên nam SV tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An giang

TT	Test	$\pm \delta$		Cv (%)
1	Bật cao với bảng tại chỗ (cm)	268.3 \pm 14.3	0.92	5.33
2	Chạy 9-3-6-3-9 (s)	8.66 \pm 0.35	0.81	4.04
3	Phát bóng cao tay liên tục 30s (lần)	13.7 \pm 1.23	0.88	8.98

4	Bật cao với bảng có đà bằng 1 chân (cm)	272.8 \pm 15.4	1.02	5.65
5	Nhảy dây 1 phút 30s (lần)	234.3 \pm 18.2	0.97	7.77

Kết quả thu được tại bảng 2.1 cho thấy: Tất cả các test kiểm tra thu được $Cv < 10\%$, như vậy, kết quả kiểm tra các test đảm bảo điều kiện có thể xây dựng tiêu chuẩn phân loại bằng quy tắc 2 σ .

3.3. Xây dựng tiêu chuẩn phân loại đánh giá trình độ thể lực cho nam SV tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An giang

Nghiên cứu tiến hành xây dựng tiêu chuẩn phân loại đánh giá trình độ thể lực cho đối tượng nghiên cứu trên cơ sở quy tắc 2 σ . Kết quả được tại bảng 2.2:

Bảng 2.2. Tiêu chuẩn phân loại đánh giá trình độ thể lực cho nam SV tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An giang

TT	Các Test	Giỏi	Khá	Trung bình	Yếu	Kém
1	Bật cao với bảng tại chỗ (cm)	≥ 296.9	282.6-296.8	254-282.5	239.7-254.1	≤ 239.6
2	Chạy 9 - 3 - 6 - 3 - 9 (s)	≤ 7.96	7.97-8.31	8.32-9.01	9.02-9.36	≥ 9.37
3	Phát bóng cao tay liên tục 30s (lần)	≥ 16.96	15.33-16.95	12.07-15.32	10.44-12.06	≤ 10.43
4	Bật cao với bảng có đà bằng 1 chân (cm)	≥ 303.6	288.2-303.5	257.4-288.1	242-257.3	≤ 241.9
5	Nhảy dây 1 phút 30s (lần)	≥ 270.7	252.5-270.6	216.1-252.4	197.9-216.0	≤ 198.0

Kết quả thu được tại bảng 2.2 cho thấy: Nghiên cứu xác định bộ tiêu chuẩn đã được xây dựng đảm bảo phù hợp với chuyên môn, đối tượng, hơn nữa các test đơn giản, thuận tiện cho việc sử dụng để đánh giá xếp loại theo từng chỉ tiêu đánh giá.

3.4. Xây dựng bảng điểm đánh giá trình độ thể lực cho nam SV tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An giang

Nhằm thống nhất về mức độ đánh giá tổng thể (vì các đơn vị đo của từng test là khác nhau), nghiên cứu tiến hành xây dựng bảng điểm theo Thang điểm C. Kết quả tại bảng 2.3.

Bảng 2.3. Thang điểm đánh giá trình độ thể lực cho nam SV tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An giang

TT	Các Test	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
1	Bật cao với bảng tại chỗ (cm)	304	297	290	283	275	268	261	254	247	240
2	Chạy 9 - 3 - 6 - 3 - 9 (s)	7.79	7.96	8.14	8.31	8.49	8.66	8.84	9.01	9.19	9.36
3	Phát bóng cao tay liên tục 30s (lần)	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9
4	Bật cao với bảng có đà bằng 1 chân (cm)	311	304	296	288	281	273	265	257	250	242
5	Nhảy dây 1 phút 30s (lần)	280	271	262	253	243	234	225	216	207	198

Phân loại	Tổng điểm
Tốt	≥46
Khá	35-45
Trung bình	25-34
Yếu	15-24
Kém	≤14

Kết quả thu được cho thấy, bảng điểm đánh giá trình độ thể lực cho nam SV Tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An Giang được xây dựng ở bảng 2.3 rất thuận tiện cho việc sử dụng để đánh giá từng chỉ tiêu. Nghiên cứu xác định, sau khi tiến hành lập test trong thực tiễn, muốn xác định điểm đạt được của đối tượng thực tế, cần xác định các giai đoạn thực hiện cụ thể sau:

Giai đoạn 1- Lựa chọn các nguyên tắc kiểm tra đánh giá; Tiến hành kiểm tra và thu thập kết quả;

Giai đoạn 1- Tổ chức kiểm tra (lưu ý mức độ tác động của từng test đối với thể lực của đối tượng để sắp xếp, sao cho quá trình kiểm tra đạt được mức tối ưu về điều kiện thể chất, tâm sinh lý cơ bản);

Giai đoạn 3- Căn cứ kết quả kiểm tra đánh giá, tiến hành xác định điểm đạt được của từng test theo nguyên tắc tiệm cận, nghĩa là kết quả đạt được gần với mức nào nhất thì điểm đạt được ở mức đó.

3.5. Xây dựng bảng điểm tổng hợp đánh giá trình độ thể lực cho nam SV tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An Giang

Từ kết quả thu được ở các phần trước cho thấy trình độ thể lực của nam SV Tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An Giang, giá trị tối đa của các chỉ tiêu đạt được =50 điểm, tuy nhiên để đạt được tổng điểm tối đa ở tất cả các chỉ tiêu là rất khó khăn, tỉ lệ đạt được sẽ rất thấp.

Nghiên cứu đã phân loại và điểm đạt được của từng test. Tuy nhiên, để có thể sử dụng thông dụng bộ tiêu chuẩn, cần xây dựng bộ tiêu chuẩn đánh giá tổng hợp cả 5 test. Nghiên cứu xác định bộ tiêu chuẩn tổng hợp được phân chia thành 5 mức (tốt, khá, trung bình, yếu và kém) để phân chia trình độ các đối tượng. Điều này có lợi cho các quá trình đánh giá tổng hợp hoặc sử dụng để kiểm tra kết thúc môn học cho đối tượng hoặc SV đang học hệ Tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An Giang. Kết quả được tại bảng 2.4.

Bảng 2.4. Bảng điểm tổng hợp đánh giá trình độ thể lực cho nam SV tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An Giang

Nghiên cứu thông qua nghiên cứu các tài liệu chuyên môn và tham khảo cũng xác định quy trình đánh giá trình độ nam SV Tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An Giang theo các bước sau:

Bước 1- Chuẩn bị các điều kiện và tiến hành kiểm tra thu thập kết quả theo bộ tiêu chuẩn nghiên cứu đã xây dựng;

Bước 2- Phân loại SV theo các tiêu chuẩn điểm bằng hệ số phân loại nghiên cứu đã xác lập;

Bước 3- Đối chiếu và xác định mức đánh giá theo thang điểm tổng, phân loại mức đạt được về trình độ thể lực của đối tượng kiểm tra.

Trong thực tế, việc cân bằng nhau về thể lực ở tất cả các tổ chất là không thể, vì vậy số điểm tổng hợp cuối cùng theo 5 mức có thể được xác định là tổng hợp các điểm số thu được ở tất cả 5 test đánh giá (không có sự phân biệt giữa các test).

4. Kết luận

Kết nghiên cứu đã lựa chọn được 05 test đủ tiêu chuẩn (tỉ lệ lựa chọn >73% ở mức rất quan trọng; Độ tin cậy và tính thông báo thu được $r > 0.8$) trong đánh giá trình độ thể lực nam SV tự chọn không chuyên môn Bóng chuyên Trường ĐH An Giang. Kết quả nghiên cứu cũng xây dựng thành công các tiêu chuẩn đánh giá từ đơn lẻ đến tổng hợp, phù hợp với việc đánh giá theo từng yêu cầu của người thực hiện đánh giá và mục tiêu đào tạo. Kết quả nghiên cứu có ý nghĩa quan trọng trong việc đánh giá hiệu quả đào tạo của chương trình hiện hành, qua đó xem xét và đề xuất các hướng hoàn thiện chương trình phù hợp với đối tượng, mục tiêu và nhu cầu của xã hội.

Tài liệu tham khảo

- Đình Văn Lãm (1997), *Bóng chuyên*, NXB Thể dục thể thao, Hà Nội.
- Nabatnhicova. M.Ia (1985), *Mối liên hệ giữa trình độ chuẩn bị thể lực toàn diện và thành tích thể thao của VĐV trẻ*, Thông tin khoa học kỹ thuật TĐTT.
- Nguyễn Toán, Phạm Danh Tôn (1980), *Lý luận và phương pháp giáo dục thể chất*, NXB TĐTT, Hà Nội.
- Nguyễn Đức Văn (2001), *Phương pháp thống kê trong thể dục thể thao*, NXB TĐTT, Hà Nội.